

Per 1 januari 2026 zijn gemeenten vanuit het Rijk verplicht om een publiekrechtelijke samenwerking op te richten voor de regionale samenwerking op jeugdhulp, in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. Deze verplichting volgt uit wetsvoorstel 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen'. Op dit moment werken de gemeenten samen op basis van een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst, ook wel bekend als Het Knooppunt.

Vorig jaar bent u op 28 juni 2023 hierover geïnformeerd, door middel van een regionale digitale informatiebijeenkomst. Vervolgens is er op 20 september 2023 een fysieke regionale raadsbijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze raadsbijeenkomst was er ook aandacht voor het vormen van een publiekrechtelijke samenwerking en uw rol als raadslid in de gemeenschappelijke regeling.

In deze memo informeren wij u graag over de stand van zaken van het proces, het verloop van het proces, welke rol u speelt in dit proces, een doorkijk naar de planning en wat dit voor u betekent.

Gedurende het oprichten van de geformaliseerde samenwerking wordt de zorg voor jeugdigen en ouders conform huidige situatie voortgezet. Dit betekent dat de oprichting van de gemeenschappelijke regeling geen verandering betekent voor deze doelgroep en aanbieders. Er is nog steeds sprake van continuering van de huidige zorg en huidige contracten.

Waar komen we vandaan?

In de afgelopen maanden is er zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau veel gesproken over de doorontwikkeling van de samenwerking. Gezamenlijk is inzichtelijk gemaakt welke wensen en behoeften er zijn in de samenwerking en welke uitgangspunten van belang zijn. De bestuurders die deelnemen aan het bestuurlijk overleg (BO), hebben voor het formaliseren van een duurzame en toekomstbestendige samenwerking, enkele uitgangspunten en minimale vereisten vastgesteld. Gedurende het proces vormen deze uitgangspunten een leidraad bij het formaliseren van de samenwerking:

1. Geen overdracht van bevoegdheden van gemeentebesturen aan het samenwerkingsverband.
2. Gelijkwaardigheid in zeggenschap met oog voor elkaars verschillen.
3. Bevorderen doelstelling en belang van de samenwerking: verbeteren, versterken en transformeren van de jeugdhulp.
4. Toekomstbestendig en duurzame samenwerking.

In diverse werkgroepen, waaronder een projectteam, zijn deze uitgangspunten getoetst aan de diverse soorten gemeenschappelijke regelingen. Uiteindelijk heeft deze toetst geleid tot een ambtelijk advies met betrekking tot het takenpakket en de keuze voor een gemeenschappelijke regeling.

Voorlopige besluitvorming

Op 14 december 2023 hebben de bestuurders (voorlopig) besloten om samen een bedrijfsvoeringsorganisatie op te zetten voor de inkoop, contracten en bedrijfsvoering met betrekking tot jeugdhulp.

Tijdens de vergaderingen was een belangrijk punt hoe de taken opgepakt moeten worden die te maken hebben met het voorbereiden en afstemmen van beleid. Het voorlopige besluit is dat de regiogemeenten verantwoordelijk zijn voor het bedenken van het beleid, terwijl de

bedrijfsvoeringsorganisatie, de uitvoerende taken zoals inkopen, contracten regelen, en de bedrijfsvoering op zich neemt. Dit betekent dat de samenwerking op beleidsniveau, die nu deels wordt gedaan door het Knooppunt, straks wordt overgedragen aan de regiogemeenten. Om dit te realiseren start er nu gelijktijdig een proces om de samenwerking op beleid op te zetten, waarbij de opgaven binnen jeugdhulp centraal staan en gekeken wordt naar het bestuurlijke en ambtelijke draagvlak van de verschillende gemeenten.

U wordt als gemeenteraad tijdig op de hoogte gehouden omtrent ontwikkelingen binnen dit proces inclusief hoe we het beleid gaan invullen.

Vervolgproces formalisering samenwerking

Momenteel wordt het ontwerp van de bedrijfsvoeringsorganisatie vormgegeven. Dit gebeurt door concrete invulling te geven aan onder meer de volgende bouwstenen:

- takenpakket: concrete afbakening van taken die door de bedrijfsvoeringsorganisatie worden uitgevoerd;
- organisatiemodel: inrichting van de interne organisatie onderdelen van de bedrijfsvoeringsorganisatie
- rollen en bevoegdheden: afbakening en invulling van rollen, taken en bevoegdheden van alle betrokken gremia 's;
- personeel: het werkgeverschap en eventuele overgang van personeel naar de bedrijfsvoeringsorganisatie;
- processen en werkwijzen: werkprocessen in het samenspel met de bedrijfsvoeringsorganisatie;
- financiën: financiële gevolgen van het oprichten van een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie, en
- toetreding en uittreding: eventuele voorwaarden voor toetreding en het uitwerken van de wettelijke vereisten over uittreding.

De concrete uitwerking wordt beschreven in een bedrijfsplan. Daarnaast is voor het oprichten van een gemeenschappelijke regeling ook het uitschrijven van deze regeling vereist. Beide processen lopen synchroon aan elkaar. Dit betekent dat enkele juristen van de regiogemeenten aan de slag gaan met het schrijven van de gemeenschappelijke regeling.

Uw rol als raadslid

Het aangaan van een bedrijfsvoeringsorganisatie is een zogenaamde collegeregeling. Dit betekent dat uw college bevoegd is tot het aangaan van de gemeenschappelijke regeling en vervolgens deelnemer wordt. Onderstaand overzichtelijk de processtappen in beeld in hoe een gemeenschappelijke regeling tot stand komt en welke rol u als raad daarin vervult:

- In het najaar wordt u de mogelijkheid geboden om zienswijzen te geven over de dan voorliggende ontwerperegeling. In overeenstemming met de wet krijgt u hiervoor tenminste *8 weken* de tijd. Hierin wordt ook aandacht besteed aan de wijze waarop u als raadslid kunt sturen, zowel regionaal als lokaal.
- In het najaar wordt ook een regionale raadsbijeenkomst georganiseerd.
- Vervolgens start na de nieuwe wettelijke zienswijzeprocedure de bekende toestemmingsprocedure. Dit betekent dat het college een voorlopig besluit neemt over het aangaan van de gemeenschappelijke regeling en vervolgens aan u als gemeenteraad toestemming vraagt voor het definitief aangaan van de gemeenschappelijke regeling. Uw college kan niet overgaan tot het treffen van de gemeenschappelijke regeling, nadat zij van u als raad de benodigde toestemming heeft ontvangen. Als raad heeft u *13 weken* de tijd om te beslissen over de toestemming.

- Pas met de benodigde toestemming van u als gemeenteraad, kan het college overgaan tot definitieve besluitvorming. Naar verwachting treedt de gemeenschappelijke regeling in werking op 1 januari 2026, zodat er ook voldoende tijd, rust en aandacht is voor de implementatiefase. Deze staat gepland voor het jaar 2025.

Met de griffier(s) van uw gemeente is het projectteam gedurende het proces continue in gesprek over uw betrokkenheid als gemeenteraad.